

ELŐFIZETÉS

HELYBEN:

Egy évre 24 korona.
Egy hónapra 2 korona.

VIDÉKEN:

Egy évre 28 korona.
Egy hónapra 3 k. 40 f.

HIRDETÉSEK:

4-betűs betűsor egy sor 20 fillér,
minden következőnél 10 fillér.

Nyilváltó sora 40 fillér

ARADI KÖZLÖNY

POLITIKAI NAPILAP.

SZERKESZTŐSÉG:

Aradi és csanádi egyesült
vasutak palotájában.
TELEFON-SZÁM: 357.

KIADÓHIVATAL:

Aradi Nyomda Részvény-
Társaság.
József főherceg-ut. 22. sz.
TELEFON-SZÁM: 151.

Arad, 1904.

FELELŐS SZERKESZTŐ:
Stauber József.

Kedd, június 28.

Mai számunk főbb közleményei:

Vesérellek: A megalkuvás politikája.
Országgyűlés.
Államcsúfítás előtti.
Wachtomasky herceg halála.
Viharos gyűlés az aradi bérkocsis-ipartár-
sulatban.
Az énekesné tragédiája.
Az aradi országos atléta-verseny.
Zavar a néppártban.
A tótváradai harc.
A vörös posztó.
Rablótámadás egy birtokos ellen.
Szerelem a börtönben.
Tárcsa: A jövevény. Írta: Vértessé Arnold.
Csarnok: Leányborsú. Írta: Szabó Vilmos.

A megalkuvás politikája.

Arad, június 27.

Semmi se jellemzi jobban a napi krónikák által felölelt hazai események teljes elcsúszását, mint a helyzetekkel és elvekkkel való megalkuvás, legyen az akár a szabadelvű, akár a — néppárt. Igen, a vakbuzgó, a láthú, az egetkérő bigottizmus a néppártban alkuszik az évek óta hirdetett hitével, meggyőződésével és a magyar választó közönségnek paktumot kínál: egy rakás elvi meggyőződést egy rakás mandátumért; ki ad többet érte?

Nem vagyunk a klerikalizmus hívei, sőt közéletünk egyenes veszedelmének tartjuk azt az antiszemita, nemzetiségi, reakcionárius irányzatot, mely hamis jelszavak alatt a nemzetközi jezsuitizmus hatalmi törekvéseinek igyekezett itt nálunk

is pártot szervezni, s pártéletünk egészséges, nemzeties lüktetésébe a klerikalizmus erkölcssten és rothasztó tendenciáit meghonosítani. Gyűlöletes volt eleitől ez az irányzat, mert polgárjogot követelt a nemzetellenes ultramontanizmusnak; gyűlöletes és veszedelmes volt, mert az álcázott politikai küzdelmet, az Apponyiék által közkeletűvé emelt hamis jelszavak használatát, a burkolt célok és megtévesztő utjelzők hirdetését, szóval a *harugság fegyvereinek* használatát törekedett divatos-sá tenni s ezzel a parlamenti harcok klasszikus küzdőterét az alakoskodó templomszolgák és csuhások fondorlatainak utvesztőjévé alacsonyítani.

Es mégis, mégis nem tudunk örülni annak, hogy Zichy János gróf sopronmegyei beszámolójában a néppárt eddigi programjának *elvi jelentőségű részét letagadta*, s a programnak csak azt a felét tartotta meg, a melyet taktikai szempontból üdvösnek tartott: az agrár konzervatív elveket.

Csődöt jelentett az alvilág politikája és örülünk bár a sötét hatalmak bukásának, gondolkozónak ejt mégis az idők jele, mely még a pokolban sem türi meg az elvűséget. Hát engedünk már az 1850-ből? Bach konkordatumából? Hát meg van engedve az opportunizmus már ott is, a hol a kározzat volt rá büntetésül kimérve?

Hogyan, mily előnyök kilátásában követeljük az emberi jogokat, a szabadság biztosítékait, ha a hit és meggyőződés

erősségein ott is tágítanak, a hol azoknak az évezredek szuggesztív ellenállhatatlan hatalmat biztosított?

A néppárt vezére Zichy János gróf gyáva megfutamodásának nem tudunk szívből örülni: attól, a mit hirdetett, az egyházpolitikai reformok visszacsínálásától nem féltünk, de félünk attól a hatalomtól, mely még az ő fanatizmusán is rést tör, az — *opportunizmustól*.

Az erőszegett politikai irányzatoknak a sterilizáló jelszava, melyből se nemzeties politika, se szabadelvű haladás nem fakadhat, jellemzi az utolsó évtizedek alkotmányos küzdelmeinek történetét. Nincs nemzeties népoktatás, mert a nemzetiségi ellenhatást sorompók közé nem hivatjuk, nincs a kötött föld felszabadításán alakuló agrárpolitika, mert a *holt kéz* hatalmától félünk, nincs igazságos adóreform, mert a latifundiumot és a nagy tőkét nem merjük az őket jogosan terhelő kötelezettségekre szorítani; nincs aranyvaluta, dacára felhalmozott aranykészleteinknek, mert nincs itt az ideje az esztrák kormányval szemben való állásfoglalásnak. Nem tilthatjuk meg idegeneknek a hazai föld megvásárlását és kisajátítását, mert nem merünk a *Hohenlohekkal* kikötni, nincs külön vámterületünk, magyar vezényszavunk, nincs az udvartartási és katonai követelésekkel szemben semmi ellentállásunk, mert nem merjük a *kezes és bevált* szabadelvű kormányt kockáztatni.

Csak a mi lehető, csak a mi *megen-*

A jövevény.

Írta: Vértessé Arnold.

Meghalt az öreg királyi közjegyző Homokberényben s újat neveztek ki helyébe: valami volt képviselőt, Zoárd Lehel.

Mikor az új közjegyző megjelent Homokberényben nem mondhatni, hogy valami nagy szíveséggel fogadták volna. A boldogult öregnek a helyettese már számított erre az állásra s el volt keseredve, hogy hát már ő egész életében csak helyettes marad.

Panaszkodásával bejárta az egész várost s általános lett az elégtelenség. Minek hoznak ide már megint új embert, mikor itt van ez a régi, érdemes Csobánka? Idevaló ember, a felesége is idevaló rokonságban, barátságban van a félvárossal. De persze a protekció!

Es most idejön egy idegen család; dől-fösködni, hencogni fognak. Hogyne? Hiszen a félvárosból jönnek. Aztán volt képviselő. Hát ezek majd itt mindenkit le akarnak nézni. De a homokberényiek nem hagyják magukat, majd megmutatják őket.

Zoárd Lehel kissé megütközött a fagyos fogadtatáson, melyre talált, mikor hivatalos látogatásait megkezdte.

— Igenis, — motyogott az öreg polgármester — igenis, tudjuk, hogy a vidéket nem szokták számításba venni odafent Budapesten, de Homokberénynek, kérem, huszonötezer lakosa

van, igenis, és villamos világításunk is lesz a jövő évben.

Zoárd Lehel udvariasan bólingatta a fejét: — Ugy? Derék.

Tulajdonképp azonban nem értette, miért emlegeti az öreg polgármester oly elkeseredetten Homokberénynek a huszonötezer lakosát és a leendő villamos világítást.

A takarékpénztári igazgató, Bajcsay Domokos, aki egyuttal a helybeli református egyház főgondnoka volt, szintén igen különös nyilatkozatokat tett:

— Kérem, Homokberény olyan hely, ahol meg van a régi patriarchális erkölcs. Itt csak szolid váltókat fogadunk el. Ez nem Budapest kérem.

— Mi az ördögöt emlegeti nekem? — gondolta magában Zoárd Lehel. — Hiszen én nem jöttem váltót benyújtani.

A járásbíró (ez is benszülött volt s ez is öreg ember) arról beszélt, hogy ha igazság volna, sok dolog másképpen volna a világon. De körülményesebben nem fejezte ki magát.

— Tetszett már lakást fogadni? — kérdezte aztán fanyar képpel. — Itt nálunk, kérem, nem könnyű. Minden valamirevaló ember a maga házába lakik.

A járásbíró is a maga házában lakott.

Zoárd Lehel elmosolyodott.

— Kérem, nekem nem sok kell. Egy szoba a vendégfogadóban.

Az öreg járásbíró elámult:

— Persze, akkor értem, persze.

S mikor délben hazament, azt mondta a feleségének:

— Halljátok, nálam volt a hivatalban az új közjegyző. Nem is gondoltuk volna, hogy nőlen ember.

Az asszony is elcsodálkozott.

— Nőtlen?

— Az ám. A vendégfogadóban akar lakni.

A járásbíró, aki még tegnap zugolódott, hogy az idegenek már mindenből kipurják a homokberényieket s égbekiáltó igazságtalanság az, ami a szegény Csobánkán esett, most megsajnálta az új közjegyzőt:

— Mégis csak szomorú az, mikor valakinek senkije sincsen ilyen idegen városban.

Ugy vélte a jószívű hölgy, hogy nem kelene egészen magára hagyni azt a szegény fiatal embert.

— No, no, már nem olyan igen fiatal, — jegyezte meg az ura.

— Hány éves lehet? — érdeklődött az asszony.

— Lehet vagy harmincöt-harminchat. Talán több is.

— Az a legszebb férfikor.

S mindjárt az ő Ellájára gondolt a járásbíró. Azzal éppen összeellenének.

Az asszony ok bámulatos tapintattal bírt az ilyesmiben.

— Tudod, — mondta a férjének, — azt hiszem, hogy hozzánk mégis legközelebb esik ez a fiatal ember. Veled lesz legtöbb hivatalos

gedhető; csak a mi válságokra nem vezet, csak a mi a négy évtized rohadékát fel nem forgatja, csak ezt, csak ennyit szabad kockáztatnunk. Nem kell az élet, mert az haladást jelenthetne, inkább a marasmus, a dermettség, a hanyatlás, mert így az ismeretlen és bizonytalan jövő helyett oda hanyatlunk, a hol már egyszer voltunk, Bécsnek biztosan élő karjai közé.

Oh szent opportunizmus, mily nagy a te hatalmad! Még a reakció is alkuszik veled, csak harcra ne kerüljön a sor; inkább lemond a küzdelemtől, csak hogy a haladás ne győzzön valahogyan. Lemonduk a jogainkról inkább, hogy el ne vegyék azokat erőszakkal; kivégezzük önmagunkat, hogy mások nem kövessék el azt rajtunk, s kiemeljük a pokol kapuit sarkaiból, hogy észre ne vegyék ha átlépjük a küszöböt.

Országgyűlés.

A képviselőház ülése.

— Az Aradi Közlöny távirati tudósítása. —

Budapest, június 27.

A fővárosban ma délelőtt szakadt az eső, természetes tehát, hogy az isteni áldás otthon fogta a képviselőket. Répáinak, kukoricáinak vidulása többet ér, mint öt adag beszéd. Kivált mert annak ára is van, ennek meg értéke is kevés. Alig-alig lézengnek a folyosón. A kik vannak: lehetnek úgy tizenhatan és azok is egymást bámulják, amiért eljöttek. Jakabffy Imre alelnök reszketve nyitja meg az ülést. Minden percben várja a „negyven jelenlévő” konstatacióját, amely az ülés felfüggesztésére vezetne.

De igen sok ma már a jámbor ember. Az obstrukciónak még az árnyékától is félnek. A költségvetés van napirenden. Hozzászólásra elsőnek jelentkezett Kovacsevich István horvát követ, aki a magyar-horvát viszonyról beszél és azt igéri, hogy a horvátok törekednek a magyar barátságra. A beszéd egyébként érdekes volt és sok közbeszólásra adott alkalmat.

Szűllő Géza és Seemayer János beszéltek még, az első a költségvetés ellen, ennek mellett, kitérve hosszabb beszédében a közigazgatás államosításának szükséges voltára is.

Érintkezése. Hát egy kis barátságot kellene iránta mutatni.

A járásbíró határozatlanul lógatta nagy kopasz fejét:

— Barátságot?

— Azt gondolom, meghívhatnák ebédre. Az nagyon megillendő volna.

De tapintatos asszonyok többen is vannak Homokberényben, s amikor a polgármesterné megtudta, hogy nőtlen közjegyzőt nevezett ki ide a kormány, rögtön tudatára jutott annak is, hogy a polgármester urnak kötelességei vannak.

— Te vagy a város feje s neked példát kell adni a vendégszeretben.

— De lelkem, hiszed még tegnap... — motyogott a polgármester.

— Tegnap? Hát mit mondtam én tegnap? Hogy szegény Csobánkát sajnálom. No, az nem gátolja az embert, hogy kötelességét teljesítse. Meg kell gondolni, hogy az új közjegyző mégis köztünk fog élni. Bizonyosan meg is akar házasodni. Családot akar alapítani. Másképp miért hagyta volna ott a képviselőiséget?

Az öreg polgármester igazat adott a feleségének.

— Alkalmasint úgy lesz.

— No látod. Az embernek tovább kell látni az orránál. Tudod, hogy ez éppen Iduskának való parul volna. Olyan kiváló férfi. Bizonyosan barátságban van a miniszterekkel is. Természetes, másképp nem nevezték volna ki.

A főrendiház szintén tartott ma ülést Csáky Albin gróf elnöksége alatt. A vasutasokról és az indemnitásról rendelkező törvényjavaslatokat olvasták fel és intézték el.

A képviselőház ülése június 27-én.

— Kezdeté d. e. 11 órakor. —

Elnök: Jakabffy Imre.

Az ülés megnyitása után folytatták a napirendet: az 1904. évi költségvetési előirányzat tárgyalását.

(Szónok a horvátok közül.)

Kovacsevich István a magyar-horvát viszonyt tette szóvá. Reflektált Barta Odön beszédére, a melyet 1902-ben az indemnításhoz, tartott és visszautasítja abban a horvátokra szóló vádakat. A horvátok sohasem gátolták meg az állami gépezet működését. A horvátok szívesen segítenek abban, hogy a magyarok jogait megvédje és visszaszerezze. A horvátok szívesen veszik, ha a hadsereg magyar részében magyar lesz a vezényszó, a horvát részben a horvát. Akadálya ennek nincsen, és nem történik a harcok rovására. Nem érti, hogy miért kellene a vezényszó magyarra tételénél addig várni, míg külön hadseregünk lesz. Hivatkozik a honvédségre, hol szintén egységes a vezénylet és a belső szervezet, mégis kétféle a komandó. Szerinte a magyar vezényszó kivívására az obstrukció nem alkalmas eszköz, várni kell a dologgal, míg a legsürgősebb és legfontosabb állami dolgokkal végzünk. Majd Pichler Győzőnek két évvel ezelőtt elmondott beszédével foglalkozik és tiltakozik az ellen, hogy a horvátokat garázda hordáknak tüntetik föl. Pichler mondotta ezt annak idején.

Horváth Gyula: És most akarja ezt megcáfolni? Miért nem tette azt akkor, a mikor még ő élt? (Zaj.)

(Hová tartozik Fiume?)

Kovacsevich István: Olasz írókat citál, akik tanúságot tesznek arról, hogy a horvátok nem rakoncátlankodtak. Rossz szolgálatot tesznek azok, akik folyton konkoltyt hintenek a magyarok és horvátok közé. A magyar nemzet egységét nem vonja kétségbe. Joga van a magyar nemzetnek ellenőrizni Horvátország ügyeit. Ezt elismeri, csak hogy az ellenőrzésnek nem szabad elfajulni. A horvátoktól azt követelik, hogy a magyar államnak hű fiaik legyenek. Ez helyes. Csak hogy ez nem zárja ki azt, hogy jó horvátok is legyenek s hogy a horvát nemzetnek is hű fiaik legyenek. Azt nem követelhetik tőlük, hogy mondjanak le horvát nemzeti voltukról. Szóba hozza ezután a fiumei kérdést. Az a véleménye, hogy fölösleges a föltett vitatkozni, hova tartozik Fiume: Magyarországhoz-e vagy Horvátországhoz? Miután Fiume Horvátországhoz tartozik és Horvátország Magyaror-

szághoz, természetes, hogy Fiume Magyarországhoz is tartozik. (Zaj a baloldalon.)

Olaj Lajos: Így nem szabad bíráltni. Elnök ur, ne törje ezt. (Zaj.)

Beksis Gusztáv: Én is tiltakozom ellene. (Zaj.)

Kovacsevich István: Azt fejtegeti, milyen kapcsolat van Horvátország és Magyarország között. Szerinte csak reálunió van.

Polónyi Géza: Szabad államok között lehetséges unió?

(Az elmégesedett viszony.)

Kovacsevich István: Be kell ismernie, hogy Horvátország és Magyarország között soha nem voltak a viszonyok oly elmégesedettek, mint most. Ennek számos oka van, melyek között van a pénzügyi kérdés is. Nem áll az, — mintha a pénzügyi kiegyezés oly előnyös lenne Horvátországra nézve. Nagyon sok kára van abból. Hosszasan fejtegeti ennek részleteit és arra az eredményre jut, hogy Horvátország minden téren hátrányban van. Majd azt magyarázza, szintén igen hosszadalmasan, hogy Horvátországot nem lehet a nemzetiségek közé sorozni. Elhibázott lépésnek tartja, hogy báró Rauch bánt a magyarok elejteték.

Polónyi Géza: Ez a katonai bíraskodás következménye volt.

Kovacsevich István: Rauch a magyar-horvát testvérségesen dolgozott. A horvátok mindig nemzeti életet éltek. Nemzeti és történelmi hagyományaik vannak, s így nekik is joguk van arra, hogy nyelvüknek jogait a katonaságnál is érvényesítsék. A horvát katonaságnak évszázadokon át horvát volt a vezényleti nyelve. Szóba hozza azután, hogy nemrég egy horvátországi választáson, a magyarok nem tudták, hogy kire szavazzanak, Kossuth Ferencről kértek tanácsot, a ki azt mondotta, hogy szavazzanak a kormánypártra.

Kovacsevich végül kijelentette, hogy elfogadja a költségvetést. Tíz perc szünet volt.

(A vita folytatása.)

Szűllő Géza beszélt elsőnek szünet után, a költségvetés ellen.

Seemayer János elfogadja a költségvetést. A közigazgatás államosítását sürgeti. Addig is, míg ez meglesz, örömmel üdvözlöi a kormánynak a közigazgatás javítására való törekvéset. Ugy vélekedik azonban, hogy a minisztériumi tisztviselő csak az lehet, aki legalább három évi gyakorlati szolgálatot is végez.

A vitát holnap folytatják.

A főrendiház ülése június 27-én.

— Kezdeté d. e. 11 órakor. —

Három nagy törvényjavaslat volt a főrendiház napirendjén és a főrendek ezt a mun-

A polgármester is úgy váltó. Első pillanatra meglátszik rajta az előköltőség.

— És tizezer forint évi jövedelem, — folytatta a polgármesterné.

— Az már igaz.

— Vagy tán több is. Az a közjegyzőség aranybánya. Remélem, hogy még ma viszonzod a látogatást.

— Igenis, persze, igenis.

— Meghívhatnád mindjárt ebédre.

— De mit mondanak Csobánkák?

— Mondjanak, amit akarnak, — jelentette ki határozottan a polgármesterné. — Hát a város becsülete.

No a város becsülete az természetesen mindenekelőtt való. És Iduska, a tizezer forint évi jövedelem, meg a miniszterekkel jóbarátságban lévő vő, aki egy Ferencz József-rendet, talán még királyi tanácsosságot is kieszközölhet az embernek, mindez ott koválygott a fejében az öreg urnak és meggyorsította léptét.

Ugy, hogy mikor a járásbíró a nagy vendégfogadóban megjelent, már akkor a polgármester lefoglalta a közjegyző urat a holnapi ebédre.

Zoárd Lehel csodálkozott, milyen barátságosak lettek iránta egyszerre az emberek, kik első ízben oly bizalmatlanul fogadták. Mindenki sietett vele megismerkedni, ebédre, vacsorákra hívták, mosolygó arcok köszöntötték az utcán.

Ezek a homokberényiek igazán kedves

emberek. Csak az első pillanatban látszanak ridegeknek.

Még a szigorú takarékpénztári igazgató és főkurátor is csupa nyájaság volt. Hogyne? Mikor három leánynyal áldotta meg a gondviselés.

Nála voltak a legnagyobb ebédek és a legnagyobb vacsorák, finom óborokkal, melyek lelkesedést és bátorságot öntenek a fiatal emberek szívébe, még ha azok olyan negyven év körül járók is, mint Zoárd Lehel.

A közjegyző azonban, bár szemmel látható volt, hogy szívesen elbeszélget a leányokkal, még nem nyilatkozott. Bajcsyné nem tudta, hogy a három leány közül melyiknek van több kiátása.

— Odaadom én mind a hármat is, — mondta erre Bajcsy Domokos, ami kissé könnyelmű beszéd volt ilyen egyházi főgondnoktól, de az apának talán megbocsátatuk a mennyben.

Azonban más apák és anyák is voltak Homokberényben, kik fiatal leányokkal dicsekedhettek s kik szintén várták azt a bizonyos nyilatkozatot a Zoárd Lehel ajkairól. A polgármesterek is várták, a járásbírók is várták és még számosan várták.

Annyi sok ebédnek, vacsorának, annyi majálisnak, annyi puha kézszerítésnek és mosolygásnak, annyi ragyogó leányszemek nyílának lehetetlen, hogy eredménye ne legyen. Ilyen tapasztalt gavalier lehetetlen, hogy meg ne értesse, hogy csak választania kell s rendelkezése

kaprogrammot elintézték pont háromnegyed óra alatt. Pedig azonkívül is volt még lemorzsolni való elég. De a szenátus nyáron nem politizál. Alig volt valaki az ülésen, a püspökök közül csak Radnay Sándor jött el s még Lobkowitz herceg is elmaradt.

Igy persze, egyéb sem hangzott, mint: *tudomásul vétetik!* Alább mondjuk el, milyen sorrendben:

Csáky Albin gróf elnök a főrendiház ülését délelőtt tizenegy órakor nyitotta meg s meleg szavakkal parentálta el Szontagh Pál, Horty János és báró Nopcsa Ferenc főrendeket. Ezután bemutatta a miniszterelnök átírtát, melyben a király tudomásul vette II. Rákóczi Ferenc hamvainak hazaszállítására kiadott rendeleteért kifejezett köszönetet.

Majd néhány törvényjavaslat szentesítését és két új püspök meghívólevelét vették tudomásul és áttértek a napirendre. Az indemnitást, egy csomó vicinális javaslatot s a vasutasok fizetésrendezéséről szóló javaslatot minden vita nélkül elfogadták.

A jegyzőkönyv hitelesítése után déli tizenkét órakor vége volt az ülésnek.

Államosítás előtt.

(A megyei alkalmazottak fizetése.)

— Az Aradi Közlöny tudósítójától. —

Arad, június 27.

A hivatalos lap legközelebb hozni fogja az 1904. X. törvénycikk végrehajtására vonatkozó utasítást. A miniszterelnök belügyminiszter a vármegyékhez intézett leiratban foglalkozik azokkal a megváltozott viszonyokkal, melyek a vármegyei alkalmazottak fizetésére vonatkozó törvénycikk életbeléptetésével bekövetkeznek. S ebből a körrendeletből is teljességgel kiérződik az a tudat, amely már a törvény tárgyalásakor általános volt, hogy a vármegyei alkalmazottak fizetésének az utolsó lépés az államosítás és a közigazgatás teljes reformja előtt.

A körrendelet első, általános része az irányelveket sorolja fel. Elmondja, hogy a törvény a szabályozás körébe csak azokat az illetményeket vonja be, melyekre nézve lehetséges az egységes megállapítás: a fizetést és a lakáspénzt. Az uti, az irodai, a ruhaátalány s a többi illetmény, melynek megállapítása csak a különböző helyi viszonyoknak, az igazgatott te-

rület nagyságának, a lakosság számának, a távolsági és közlekedési viszonyoknak, a községek számának, az élelmezési és ellátási áraknak figyelembevételével történhetik, érintetlen maradt és ezután is a vármegyék állapítsák meg az évi budget megállapítása alkalmával.

Az általános rendelkezés hangsúlyozza ezután, hogy így az összes vármegyei alkalmazottaknak a törvényben megállapított fizetését és lakbérét az állampénztár fedezi kizárólagosan s így az erre a célra nyújtott vármegyei hozzájárulásokat a vármegyék rendelkezésére viszszaadja. A belügyminiszter felhívja a megyei törvényhatóságok figyelmét arra, hogy az eddigi vármegyei hozzájárulások felszabadulása megadja annak a lehetőségét, hogy a vármegyék a felszabadult jövedelmeiket az esetleges házipénztári hiányok fedezésére s a háztartási egyensúly helyreállítására, továbbá a fizetés-emelések folytán jelentékeny megterhelhetőség elé néző nyugdíjalapjaik gyarapítására használják fel, a felszabadult és külön rendeltetéssel bíró alapokat pedig eredeti rendeltetésüknek megfelelően közgazdasági, közjótékonyági és közművelődési célokra fordítsák.

A megyéknek az alkalmazottak beosztására és az illetmények megállapítására vonatkozó határozataikat a kapcsolatos kimutatásokkal együtt haladéok nélkül fel kell terjeszteniük a belügyminiszteriumba.

A részletes utasítás elmondja, hogy a vármegyei tisztviselők, a gyakornokok kivételével, fizetés és lakáspénz tekintetében a törvény kiegészítő részét alkotó kimutatás értelmében az állami tisztviselőkre nézve megállapított VI—XI. fizetési osztályokba soroztatnak s ugyanazon illetményekben részesülnek, melyek az állami tisztviselők megfelelő fizetési osztályaira nézve meg vannak állapítva. Ezután a lakáspénzről a gyakornokok, a szolgaszemélyzet fizetéséről és előléptetéséről intézkedik.

A részletes kimutatás egyik legfontosabb intézkedése az, hogy a vármegyei tisztviselőknek a fizetési osztályokba s fokozatokba való beosztásáról nemcsak ugyanazon fizetési osztályokba sorozott különböző állásokban bármely vármegye területén elöltött szolgálati ideje is beszámítandó.

— Házias ember vagyok.

— Ugy?

Bajcsynében forrt az epe. Így megcsalni őket! De nem törhetett ki. Csak fanyar mosollyal jegyezte meg:

— Nem is tudtuk.

— Nem kérdezte senki, — mondta Zoárd Lehel, — s mivel nem tudtam, hogy itt maradok-e, vagy cserélek a gyöngyösi közjegyzővel, azért nem hoztam ide előbb a családomat.

— Most hát már itt tetszik maradni? — szólt elfojtott dühvel Bajcsiné.

— Hogyne? Ahol úgy szeretnek. Ahol olyan igaz barátság és vendégszeretet uralkodik.

Mint a futótűz terjedt szét a híre a városban, hogy a közjegyző háziasember és azon este számtalan homokberényi háznál lehetett volna látni kisírt szemeket, dühös arcokat és öklöbe szorított kezeket.

Mikor később Zoárd Lehelné gyermekestől, mindenesetről megérkezett s férjével meglátogatta az ismerős házakat Homokberényben, nem értette, hogyan beszélhetett neki a férje olyan meséket: micsoda nyájas, kedves, barátságos emberek ezek a homokberényiek, holott csupa fagyosság, csupa fanyarság valamennyi.

— Igazán én sem értem — mondta Zoárd Lehel s maga is csodálkozva vonogatta a vállát.

Uchtomszky herceg halála.

(Tengeri csata Port-Arthur körül.)

— Az Aradi Közlöny távirati értesülése. —

Arad, június 27.

Sok érdekes hír érkezett ma a kelet-ázsiai harcterről. Ezek közül kiemelkedik Uchtomszky herceg ellentengernagy és vele 750 orosz halálának híre, akik a mult csütörtökön elmerült csatahajóval vesztették el életüket. Uchtomszky herceg nevét a háboru kiütése óta sűrűn emlegették, sőt azt is megírták róla, hogy árulást követett el hazája és nemzete ellen. Később rehabilitálták a nyugtalan vérű herceget, ki most a tenger hullámaiban fejezte be életét.

A port-arthuri hajóraj kirohanásáról a cárt is értesítette már Alexejev tengernagy. A támadás eredményéről ez a jelentés hallgat, talán azért, hogy a valóság hirtelen feltárásáról megkímélje urának idegeit. A katasztrófának csak az okát jelenti előbb, hogy később minden nagyobb lelki rázkódtatás nélkül értesíthesse magáról a katasztrófáról is.

De egy bizonyossá vált a kiméletes jelentésből is, az: hogy az orosz flotta a mult csütörtökön határozott tulsúlyban volt a japán hajók felett. Togo ezt tudva és Kamimura altengernagy gyors segítségét sem remélve, mégis az orosz hajók elé sietett és kitűnő torpedóival és bizonyára ágyuinak hatásával is új szerencsétlenségbe döntötte a port-arthuri flottát.

A japán részről elesettek csekély számát tekintve, alkalmasint rövid ideig tartott a harc, mert a Pereszvjet típusu hajó elsüllyedése után a többi orosz hajók hazamenekültek Port-Arthur bástyái alá. Így is óriási anyagi és erkölcsi csapás a csütörtöki katasztrófa az oroszokra nézve, akik a három hónapja dúló háboruban még egyetlen komoly sikert sem mutathatnak fel, sem szárazon, sem vizen. A katasztrófa annál siralmasabb, mert olyankor szakadt rájuk, amikor erősebbek voltak az ellenségnél.

Mai távirataink a következők:

Pétervár, június 27. Az orosz távirati ügynökség jelenti Liaojangból 26 ikáról: Az Oku tábornok vezetése alatt álló 2. hadsereg délről jövet az egész vonalon visszavonult. Ugy látzik Oku feladta azt a szándékát, hogy Kuroki hadseregével egyesüljön. Csapataink megszállották Sziuncsönt. Liaojang környékén minden csöndes.

Pétervár, június 27. Brseviya Vjedomoshti tudósítója táviratozza Liaojangból, hogy a következő Port-Arthurból 26-ika délután 5 óráról keltezett jelentést kapta: Hajóhadunk tengeri ütközetben állott. Az erősség ostroma nem teljes. Csapataink 14 versztnyire állanak a port-arthuri erősségtől. Egy japán torpedónaszád elsüllyesztette azt a bárkát, a melyen a jelentés vivője volt. A hihordó egy hordón menekült. Két óráig volt a tengeren, de azután felvette egy bárka és így került végül Kaipingba. Port-Arthurba akadálytalanul érkeznek élelmiszerek a tengeren.

Pétervár, június 27. Az orosz távirati ügynökség értesül Liaojangból tegnapi kelttel: A bourboni herceg, a ki szemtanuja volt annak, hogy a japánok felhaborító módon bántak el az orosz sebesültekkel, sőt halottakat is átszurkáltak szurkokkal. Vafanku kiürítésekor az orosz csapatokkal nagy betűkkel üzent az orosz iratott a falra,

re áll egy dobogó sziv, megfelelő apai és anyai kezekkel együtt, melyek áldást hintenek a tiszta szerelemből kötött frigyre.

A kaszinóban is vitatták az urak ezt a tárgyat s meggyeztek abban, hogy olyan derék embernek, mind Zoárd Lehel, meg kell házasodni. És valami már lesz is abból, mert őszre a takarékpénztár házában ötszobás lakást bérelt.

Csobánkát faggatják, hogy mit tud? De az elkeseredett ember semmit sem tud, csak azt tudja, hogy Homokberényben nincs már barátság, nincs már atyafiság, nincs már hűség. Mindenki kedvében jár az új közjegyzőnek.

— Hát nem azt ígérték, hogy kifüstölték innen azt az embert?

— Hallgass, — támadtak rá Csobánkára.

Senki sem emlékszik, hogy ilyesmit mondott volna. Örülnek, hogy ilyen derék ember jött ide közéjük. A kaszinó legközelebbi közgyűlésén be is fogják választani a választmányba.

Az ötszobás lakás azonban még jobban furta az asszonyok fejét, mint a férfiakét. Bajcsyné végre nem álhatta, hogy meg ne kérdezze:

— Mondja csak, kinek lesz az az ötszobás lakás?

— A családomnak, — felelt Zoárd Lehel elfogulatlanul, mintha az egészen természetes felelet volna.

— Hát megházasodik? — kérdezte Bajcsyné tettetett csodálkozással.

melyben tudomásukra juttatja a japán tábornokoknak és tiszteknek a maga szemével látott kegyetlenkedéseket és ama reményének ad kifejezést, hogy ilyesminem fog ismétlődni.

Tokio, június 27. Oku tábornok jelenti, hogy a japánok vesztesége a telissui ütközetben 217 halott, köztük 7 tiszt és 946 sebesült, köztük 48 tiszt.

Pétervár, június 27. Alezsejev tengernagy táviratozza Miklós cárnak:

A Port-Arthurban levő hajóraj, mely hat páncéloshajóból, öt cirkálójából és öt torpedónaszádból áll, e hó 28-án reggel 8 órakor kiment a nyílt tengerre. A liaotesani jelzőállomás megfigyelései szerint a kihajózás minden baleset nélkül ment végbe. Midőn hajóink elhagyták a kikötőt, a szemhatáron feltűnt az ellenséges hajóraj, mely 9 hadihajóból, köztük három páncéloshajóból és 22 torpedónaszádból állott. Hajórajunk megtámadta az ellenséget. Eddig semmiféle jelentést nem kaptam a támadás eredményéről.

Tokio, június 27. A Port-Arthur ostromára készülő japán hadsereg parancsnokságát Idildi tábornok vette át, a kinek az a terve, hogy az erődítések ostromát e hó vége felé kezdi meg.

London, június 27. Azzal az orosz csatahajóval, mely a múlt csütörtökön elsüllyedt, Uchtomsky herceg ellentengernagy és 750 orosz tengerész veszítette életét.

Szöul, június 27. Port-Arthurban az élelmiszer fogytán van. Az oroszok már csak lóhúst esznek, a kínaiak csak macskahúst kapnak.

Pétervár, június 27. Kuropatkin főhadvezér a japán hadsereg tulnyomó erejére való tekintettel, ki fogja üriteni Dzsicsaut és azzal a Liaotung félsziget egy nagy részét átengedi a japánoknak. O maga visszavonja csapatait Liaojang felé, esetleg Mukdenbe, hová a japán sereg nem követheti s ott várja be az európai segítő csapatokat.

Niucsvang, június 27. Csütörtök óta még egy tengeri csata folyt le Port-Arthur előtt. Erre vonatkozó részletek még nincsenek.

TANÜGY.

(—) Az aradi zenede évrő vizsgálati folytatás június hó 28-án délelőtt 10–12-ig és délután 1/2 5 től 1/2 7-ig tartatnak meg a polgári iskola nagitermében, amelyre az érdeklődőket tisztelettel meghívja Krispin József, igazgató.

(—) Az aradi izr. elemi iskola fiú- és leányosztályainak értesítőjét ma bocsátották ki Grünbaum Miksa és Iritz Gizella igazgatók. Az értesítőben közölve van az új fiúiskola csinos főhomlokzatának rajza, a melyhez Somogyi Gyula dr. az iskolai bizottság elnöke írt hangulatos cikket. A következő oldalakon a két iskola életéből vannak felsorolva adatok, majd az érdeksorozat olvasható.

Az izr. fiúiskola kitűnő tanulói a következők: Ecker Imre, Fein Béla, Herczeg Vilmos, Herskovits József, Jellinek Béla, Koch Pál, Kohn Andor, Schwarcz Jenő, Stern Ferenc, Salamon Izsó, Vogel Béla (I. oszt.), Bisam László, Bornstein Izidor, Braun Gyula, Erdész István, Hersch Andor, Kohn József, Reinitz Dezső, Vogel Imre (II. oszt.) Erdélyi Károly, Fischer Miksa, Herskovits Sándor, Kovács Sándor, Mesner Imre, Rubinstein Jakab, Ruchmann József, Salamon Odön, Tesits Szvetolik (III. oszt.) Czukor József Lajos, Erdész Imre, Fischer István, Grün Andor, Grünfeld Aladár, Grünblatt Károly, Klein Sándor, Frigyes, Herzog Samu, Izsák Kálmán, Lőwy Jenő, Multasch Jenő, Reich Alfréd, Sein Hugó, Szenczi Miksa, Ungár Béla, Vértess Gyula (IV.) A leányiskolában: Bleier Irén, Deutsch Sári, Gertner Elvira, Gutmann Vilma, Ham-

mer Margit, Herskovits Olga, Holländer Margit, Illés Irén, Mesner Erzsé, Reich Margit, Sigmann Hermína, Westmann Olga (I. oszt.) Augenblau Eszti, Berkovics Erzsé, Dávid Ella, Grünbaum Ilona, Löwi Lenke, Rákosi Margit, Spitz Piroška, Springer Mariska, Weisz Janka (II. oszt.), Frisch Margit, Löwy Ilonka, Schreier Adél, Schwartz Erzsé, Weisz Györgyi, Wieherberger Zseni (III. oszt.), Heller Józsa, Lázár Róza, Lefkovics Paula, Mesner Piroška (IV. oszt.)

(—) Érettségi vizsgálat. A verseci állami főreáliskolában szombaton fejezték be az érettségi vizsgálatokat Nátafalussy Kornél tankerületi főigazgató elnökelete alatt. Tizenhatan jelentkeztek s kettőn kívül valamennyinek sikerült a vizsga. Az új érettek közt van egy aradi ifju is: Pecsénye István.

Viharos gyűlés a bérkocsis-ipartársulatban.

(Főszólóban levő aradi egyesület.)

— Az Aradi Közlöny tudósítójától. —

Arad, június 27.

Már e hónap hetedikére hirdette az aradi bérkocsis ipartársulat azt a rendkívüli közgyűlést, amely a meghívóban közölt tárgysorozatból kitűnőleg előre is nagyon zajosnak ígért. Közbejött akadályok folytán azonban akkor elnapolták a közgyűlést mára.

Tudvalevő dolog, hogy a bérkocsis a világ legjámorabb embere. De ha a bérkocsis harszik, az egyenesen borzasztó. Olyankor nagy keletük van a speciális bérkocsis-szóvirágoknak, amelyek nem foglalhatnak helyet a kevésbé előkelő családok asztalán sem. Ma pedig nagyon haragudtak a derék konfliktus- és fiakkeros polgártársak. Már a meghívójukon is ilyen sokat ígérő pontok voltak a rendkívüli közgyűlés tárgysorozatába felvéve:

1. Az igazgatóság felelőssége vonása esetleg elmozdítása.

2. A pénztáros felelőssége vonása, esetleg elmozdítása.

3. Az egyesület esetleges feloszlata.

Ennek a harcias meghívónak az a magyarázata, hogy az ipartársulat pénztárában folytonos zavarok mutatkoztak. A befizetett részvénytőkét teljesen felemésztette az üzlet; legalább erre magyarázzák azt, hogy a pénztár állandóan üres volt. Emellett a könyvek vezetése sem volt teljesen mintaszerű; miután pedig ezeket a könyveket nem mindig az üzlethelyiségben vezették, akárhányszor megtörtént, hogy mikor a felügyelőbizottság tagjai átakarták vizsgálni a számadásokat, egyszerűen nem leltek meg a könyveket. Így azután az állandó ellenőrzés lehetetlenné vált és a társulat tagjai között napirenden volt az elégedetlenség a pénztár üressége miatt. Ez vezetett a rendkívüli közgyűlés összehívására.

A közgyűlést, amelyen Gavrilette Miklós és Jankovics György elnökölték, hat órakor kezdték meg a Gavrilette-féle vendéglőben. Az ülés megnyitása után azonnal kitört a vihar. Az igazgatóság és a pénztáros elmozdítása, miután a tisztikar mandátuma ugys most jár le, elmaradt. De mivel a könyvek körül szabálytalanságokat észleltek, elhatározták, hogy szakértőkkel fogják a számadásokat megvizsgáltatni.

Mig azonban idáig eljutottak, óriási lármá, kiabálás volt a teremben, és a fentebb említett szóvirágok bőségesen hullottak. A zaj csak növekedett, mikor az elnök névszerinti szavazást rendelt el afőlt, hogy feloszlassák-e az egyesületet, vagy nem? Pokoli zaj között történt meg a szavazás, amelynek az volt az eredménye, hogy a tagok nagyobbik része a feloszlátás mellett van. Eközben csak úgy röpökdtek az ilyen enyhe kifejezések:

— Disznóság!

Az ülés hét órakor végződött. A tagok még az utcán is folytatták a vitatkozást, amelynek minden valószínűség szerint az lesz a vége, hogy az egyesület fel fog oszlani. A feloszlás ugyanis a mai gyűlésen, miután ahhoz az összes tagok két harmadának szavazata szükséges, nem emelkedett határozattá.

MULATSÁGOK.

(=) Multság a Baross-parkban. A Baross-parki kioszkban ma este sikerült multságot rendezett néhány előkelő aradi család. A szigorúan zártkörű, családias jellegű multság belenyult az éjjeli órákba és már nem annyira későn, mint inkább korán volt, amikor a társaság széteszlett. A jelenvolt hölgyek névsora a következő:

Asszonyok: Hendrey Pálné, Hadfy Imréné, öz. Gál Lajosné, Bolinyi Béláné, Verzár Istvánné, öz. Telmányi Emilné, Avarfy Gézáné, dr. Köpf Kálmánné, Török Lajosné, öz. Korber Lajos é, öz. Petrovsky Károlyné, Konez Gyuláné, Vally Györgyné.

Leányok: Böllényi Ilus, Hadfy Elza, Verzár Margit, Telmányi Márta, Török Aranka, Török Vilma, Böllényi Margit, Gál Irénke, Köpf Margit, Hendrey Szilárdka, Czedik Ilus, Hendrey Ilus, Lázár Erzsike, Sztojka Annus, Valli Annus, Jurcsák Annus, Varjassy Szeréna.

Az énekesnő tragédiája.

(Utazás kényszerutallevéllel.)

— Az Aradi Közlöny tudósítójától. —

Arad, június 27.

Az élet ezernyi apró tragédiát közt nem a legutolsó az a szomorú történet, amely egy Nagyváradtól Budapestig szülő kényszerutallevéllel nyert egyetemes berejezést. Viharos éjszaka tizennyolc éves hajdon a kistragédia hősnője, aki az élet ingoványos útjain rövidke időre sikamlós térre tévedt, hogy egy szomorú tapasztalattal gazdagabban, kényszerutallevéllel térjen vissza Budapestre.

Alig esztendeje, hogy Szarvasi Mariska elvégezte a fővárosban az óvónő-képző iskolát. Apátlan, anyátlan árva lévén, jó emberek segítették diplomához. Közben ezernyi csábításnak kitéve, szigorúan erkölcsös maradt, megtartotta a lelke tisztaságát és mindig egyenes úton szerezte meg a kenyerét, a verejtékes, fekete kenyeret. Az élet azonban igen nehéz volt. A jó emberek, akik diplomához segítettek Mariskát, most már levették róla a kezüket. A kinevezés késett, nem akart senki se a gyámoltalan, tapasztalatlan kis leány segítségére sietni. Kis ruháskái lekoptak róla, amije volt, a zálogba vándorolt és megkezdődött a kétségbeesés, a könyörgő hajsza kenyér után. Mikor már az utolsó krajcár elfogyott, eszébe jutott, hogy az iskolában ő volt a legjobb hangú növendék. Elhatározta, hogy énekelni fog. Elment a közvetítőhöz. Nagyon szépen megkérte, hogy juttassa be valami társulathoz ahol énekelni fog és megkeresheti a napi kenyerét.

Ekkor történt, hogy Veress Sándor volt operaezenes, a jelenleg Nagyváradon működő daltársulati igazgató, felrándult Budapestre, hogy új tagokat szerződtessen. Az ügynök bemutatta neki az óvónő kisasszonyt.

— Mit tud énekelni, kisasszony?

— Magyar dalokat.

Az alkut megkötötték. Fényes javadalmas jár az ilyen szerződéssel. Fizetés ugyan kevés, de ha kedve van és ért hozzá a kicsike, kereshet mellékesen sok koronát is minden este. Persze ezt nem hangoztatta a művészdirektor, ez csak a hallgatolagos, láthatatlan része minden orfeumi szerződésnek. A kis óvónő er-

re nem is gondolt, de boldog volt. keresetbe juthat becsületes munkáért ment Nagyváradra. Felöltöztették kurt magyaros viganóba, aztán egy szép este a hónap elején, meztelen karokkal, cifra ruhában odaállt a Zöldfa kávéház brettlőjére és elkezdett énekelni.

Nem igen értett a mesterséghez. Állt a színpadon, mozdulatlanul, gyengén énekelt, néha hamisan mint aki még sohasem állt a publikum előtt. Fél, reszketett, hiába integetett neki Veress Sándor, hogy csak bátran, ne féljen, engedje ki a hangját. Másnap még elfogultabb volt a kis óvónő. A direktor megunt a licóséget és nem is léptette föl többet. Mikor ajjelenként a többi szanzonek mulatva, dalolva dőzsölt a kávéházban, a kis óvónő félre vonult az asztalhoz és kesergett, szemerködött magán. A gázslóból nem lehetett megélni, az ebéd, a vacsora felemésztt mindent, lakást is kellett fizetni, ez is, amaz is kellett, de nem volt miből. A legnagyobb baj azonban az volt, hogy most már nem is lépett fel, napidíjat csak kegyelemből kapta minden másnap és megint ott állt a szegény nő, ahova a nyomor kergeti az éhhalál, magakkal tehetetlen embereket.

Egy hétig tartott ez így. A pályatársnők jólelkűségéből jutott neki is néha-néha ebéd meg vacsora, amíg ott leborult a kávéházban szegény Szarvasi Mariska, árva, elhagyatottan, mint aki senkinek sem kell — mert becsületes.

Végre megunt a sok nélkülözést és mivel pénze nem volt, hogy vissza meheessen Budapestre, a nagy Szodomába, ahol a bűn leskelődik rá, a szegény óvókisasszony felment a rendőrségre és elpanaszolta szomorú sorsát. A rendőrségen megsajnálják és adtak neki kényeztetlevelet Budapestig, amivel aztán elutazott talán hogy más pályán keresse meg ezt a becsületes.

Az aradi országos atléta-verseny.

(A vasárnapi sport-ünnepély.)

— Az Aradi Közlöny tudósítójától. —

Arad, június 27.

Tegnap délután megelénkült az Aradi Atlétikai Club Török Gábor utcai versenypályája. Tarka drassekben járókelő atléták, világos nyári tolettet viselő hölgyek, a város sportkedvelői jelentek meg a nyári tribün mögött. A férfiak műértően mustrálták az atléták izmait, a hölgyek az egymás ruháit vizsgálták, az atléták pedig erősen készülődtek, hogy az országos verseny díjaiból minél többet vigyenek haza.

Az idő is szép volt, a közönség is szép volt: szóval minden kellék megvolt, hogy a versenyek kitűnően sikerüljenek, ami részben meg is történt. Csak részben, mert a pályát elfelejtették alaposan rendbehozni, és így megtörtént, hogy például a magasugrásnál a salakpálya homokja olyan puha volt, hogy a versenyzők lába majdnem bokáig süppedt belé; természetesen, hogy a puha földről alig lehetett valamilyen eredményt elérni. Mikor pedig segíteni akartak a dolgon, a versenyzőknek nappal szemben kellett ugraniok, ami ugyancsak irritálta őket. A távugrásnál a futópálya határát jelző léccel mellett olyan gödör volt, hogy a véletlenül kilépők igen könnyen kitörhették volna a nyakukat.

Egyebekben azonban pompásan sikerült a verseny. Künn volt a város színe java, élükön Urbán Iván főispánnal és Institoris Kálmán polgármesterrel. A verseny lefolyása a következő volt:

versenyek első

1. Gungl Ferenc, az Aradi Atlétikai Klub tagja 11. másodperc alatt.

2. Bartók Jenő Budapesti Egyetemi Atlétikai Klub.

3. Kémendi Ernő Ujpesti Torna-Egylet.

A versenyt kétszer futották végig, mert első ízben a starter rosszul indította el a futókat. Az eredmény már ki is volt hirdetve, azonban Stankovics Szilárd, a Magyar Atlétikai Szövetség titkara óvást emelt, mire a rendezőség újra lefuttatta a versenyt. A győztes az Arad-csanádi vasutak tiszteletdíját nyerte.

II. Magasugrás. 1. Dános Árpád, Budapesti Atlétikai Klub 166 centiméter.

2. Barkász Ernő Hódmezővásárhelyi torna- és vívó egyesület 166 cm.

3. Biazsek Ferenc Budapesti Torna Klub.

A talaj rosszassága miatt lehetetlen a versenyt realisan bevégezni, tehát az ugrólécet úgy állítják fel, hogy a versenyzőknek nappal szemben kell ugraniok. Idemagyarázható az elért rossz eredmény. A győztes az aradi hölgyek díját kapta.

III. 1/4 angol mértföldes síkfutás. 1. Nagy József Budapesti Atlétikai Klub 56 másodperc.

2. Gungl Ferenc Aradi Atlétikai Klub.

3. Duffner János „Meteor” Arad.

Nagy a verseny elején rögtön elszaladva többiekől, és előnyt folyton növelve, könnyűszerrel nyeri Gungl előtt a versenyt.

IV. Súlydobás. 1. Kozla András Budapesti Egyetemi Atlétikai Klub 11 méter 99 cm.

2. Fóthy Nándor Aradi Atlétikai Klub 11 m. 55 cm.

3. Odry Zoltán Aradi Atlétikai Klub 11 m. 38 cm.

Kozla, aki a rekordot tartja 12 méter 69 centiméterrel, ennek az eredménynek nyomába sem tudott jönni. Szathmáry János tiszteletdíját kapta.

V. 220 yardos síkfutás. (Egyesületi zárt verseny.)

1. Hoffmann János 26 1/2 másodperc alatt.

2. Alt János,

3. Gaál Dezső.

Előzte Alt János vezet, de a pálya közepén a pályát elhagyta.

Hoffmann a pályán maradt és a pályát befejezte.

Hoffmann a pályán maradt és a pályát befejezte.

Hoffmann a pályán maradt és a pályát befejezte.

Hoffmann a pályán maradt és a pályát befejezte.

Hoffmann a pályán maradt és a pályát befejezte.

Hoffmann a pályán maradt és a pályát befejezte.

Hoffmann a pályán maradt és a pályát befejezte.

Hoffmann a pályán maradt és a pályát befejezte.

Hoffmann a pályán maradt és a pályát befejezte.

Hoffmann a pályán maradt és a pályát befejezte.

Hoffmann a pályán maradt és a pályát befejezte.

Hoffmann a pályán maradt és a pályát befejezte.

Hoffmann a pályán maradt és a pályát befejezte.

Hoffmann a pályán maradt és a pályát befejezte.

Hoffmann a pályán maradt és a pályát befejezte.

Hoffmann a pályán maradt és a pályát befejezte.

Hoffmann a pályán maradt és a pályát befejezte.

Hoffmann a pályán maradt és a pályát befejezte.

Hoffmann a pályán maradt és a pályát befejezte.

Hoffmann a pályán maradt és a pályát befejezte.

Hoffmann a pályán maradt és a pályát befejezte.

Hoffmann a pályán maradt és a pályát befejezte.

Hoffmann a pályán maradt és a pályát befejezte.

Hoffmann a pályán maradt és a pályát befejezte.

Hoffmann a pályán maradt és a pályát befejezte.

Hoffmann a pályán maradt és a pályát befejezte.

Hoffmann a pályán maradt és a pályát befejezte.

Hoffmann a pályán maradt és a pályát befejezte.

Hoffmann a pályán maradt és a pályát befejezte.

Hoffmann a pályán maradt és a pályát befejezte.

Hoffmann a pályán maradt és a pályát befejezte.

Hoffmann a pályán maradt és a pályát befejezte.

Hoffmann a pályán maradt és a pályát befejezte.

Hoffmann a pályán maradt és a pályát befejezte.

Hoffmann a pályán maradt és a pályát befejezte.

Hoffmann a pályán maradt és a pályát befejezte.

Hoffmann a pályán maradt és a pályát befejezte.

Hoffmann a pályán maradt és a pályát befejezte.

Hoffmann a pályán maradt és a pályát befejezte.

Hoffmann a pályán maradt és a pályát befejezte.

Hoffmann a pályán maradt és a pályát befejezte.

Hoffmann a pályán maradt és a pályát befejezte.

Hoffmann a pályán maradt és a pályát befejezte.

Hoffmann a pályán maradt és a pályát befejezte.

Hoffmann a pályán maradt és a pályát befejezte.

Hoffmann a pályán maradt és a pályát befejezte.

Hoffmann a pályán maradt és a pályát befejezte.

megtarlja előnyét és az országos rekordot javítja. Tedeschi Viktor tiszteletdíját kapta.

X. Ruamagasugrás. 1. Ifj. Kazár Emil Magyar Atlétikai Club, 3 m. 05 cm.

2. Antos Mihály, Budapesti (Budai) Torna-Egylet.

3. Bázsó Ferenc, Nemzeti Torna-Egylet.

A versenyben igen sokan vettek részt; miután az előmérkőzések sokáig tartottak, a verseny másfélóra nyúlt. A győztes a Magyar Atlétikai Szövetség tiszteletdíját kapta.

Az atlétikai viadalok befejeztével rugólabda mérkőzés volt az Aradi Atlétikai Club és a Temesvári Football-Club csapatai között. Mindjárt kezdetben az aradiak erős tempót diktálva, lerohannak a temesváriak kapujához, ahol Heeger erős lövéssel a kapu bal sarkába placirozza a labdát, felálás után a temesváriak minden áron megakarják szerezni a kiegyenlítő goalt, ami csakhamar sikerül is nekik. Változatosan folyik ezután a játék: tömördek taccsugás és labdavetés után mindkét csapat egyenlő győnének mutatja magát. Az aradiak egyénileg erősebbek, ellenfelük azonban sokkal gyorsabb és jobb összjátékkal dolgozik. Ennek köszönhetik, hogy megszerzik a második goalt is. Miután pedig a sötétség beállt a miatt a mérkőzést nem lehetett befejezni, a második féldő elmaradt. Az eredmény tehát 2 : 1 a temesváriak javára.

Ezután Szathmáry János lelkesítő beszéd kíséretében kiosztotta a díjakat, mivel az ünnepség véget ért. Este bankett volt a Kass-főle vendéglőben.

IRODALOM ES MŰVESZET.

A színház műsora:

Kedd: Cár és mikádó, színmű.
Szerda: Délután: Vénusz istenasszony, színmű. Este: Cár és mikádó, színmű.
Csütörtök: Aranyvirág, operetta. Rózsa Lili vendégléptével.
Péntek: Aranyvirág, operetta. Rózsa Lili vendégléptével.
Szombat: Bob herceg, operetta. Rózsa Lili vendégléptével.

r. és kad.

— Premier a nyári színpadon. —

Az aradi nyári színház ma esti premiérjén érdekes színházi szenzáció pattant ki. Megtudtuk végre, hogy ki az a rejtélyes „pesti” ur, aki a Cár és mikádó című darabot megírta. Előrebocsátjuk, hogy fölösleges volt a ma esti darab szerzőjének az ismeretlenség homályába burkolóznia, mert az a siker, melyet a mai darab aratott, büszkeségére válhatik bármelyik elfogadott, divatba jött színpadi írónak.

A darab szerzője, Radó Károly dr., különben nem ujone a színdarabírás terepén, mert hiszen néhány darabja az aradi színpadon nem csekély sikereket aratott. A „Cár és a mikádó” azonban tagadhatatlanul legsikerültebb alkotása s kilátás van rá, hogy ez a darab végig fogja járni a vidék összes nyári színpadjait.

A szerzőről csupán annyit kell még idejegyezni, hogy a harmadik kép után olyan hatalmas nyilvánult meg az óhaj: látni a szerzőt, hogy Radó Károly kénytelen volt megjelenni a függöny előtt, hogy átvegye azt a nagy babérokoszort, melyet tisztelői nyújtott át neki.

Az alkalmi darabról irván, el kell ismerni, hogy annak alig vannak gyöngéi. Radó dr. régtől fogva tanulmányozza a színpadi titkokat, ismeri a közönség ízlését, és azokat a darabban értékesítette. Ami kell egy a nyári színpadon előadandó darabhoz, az mind igen bőven meg van a „Cár és mikádó”-ban.

Egy nagy érdekessége van ennek az újdonságnak. Megfejté azt a sokat vitatott problémát, hogy mért veszítenek az oroszok. Amit vezércikk, tárcá, sürgöny hiába magyaráz, ez a darab egy szemvillantásra nyitja a szemeket. Az orosz fegyver átká: ...